

Veus que fan ciència: comunitat, gènere i coneixement compartit.

12a Jornada de Bones Pràctiques del CRAI de la UB.

Fem Comunitat.

16 de juliol de 2025

Gemma Masdeu i Joan Teran

Aquest document recull:

- [el guió \(document de suport\)](#) utilitzat per la presentació ***Veus que fan ciència: comunitat, gènere i coneixement compartit***, presentat el 16 de juliol de 2025 en el marc de la 12a Jornada de Bones Pràctiques del CRAI de la UB.
- [un breu informe de la iniciativa](#) *Dones que inspiren escoltem les nostres científiques* (activitats realitzades al CRAI Biblioteca de Biologia de la UB relacionades amb l'11F i el 8M de l'any 2025). Dut a terme el març del 2025 amb l'objectiu d'avaluar les activitats dutes a terme.

Guió (document de suport de la presentació)

Imatge 1. Portada

Bon dia a totes i a tots,
Som el Joan Teran i la Gemma Masdeu del CRAI i estem aquí per parlar-vos en nom del CRAI Biblioteca de Biologia.

Aquest [vídeo](#) que acabeu de veure és el cor del que vam fer.

Avui volem compartir amb vosaltres el com, el perquè i amb qui vam treballar per realitzar un seguit d'accions relacionades amb el 11f i el 8M i ho farem amb una breu presentació titulada ***Veus que fan ciència: comunitat, gènere i coneixement compartit.***

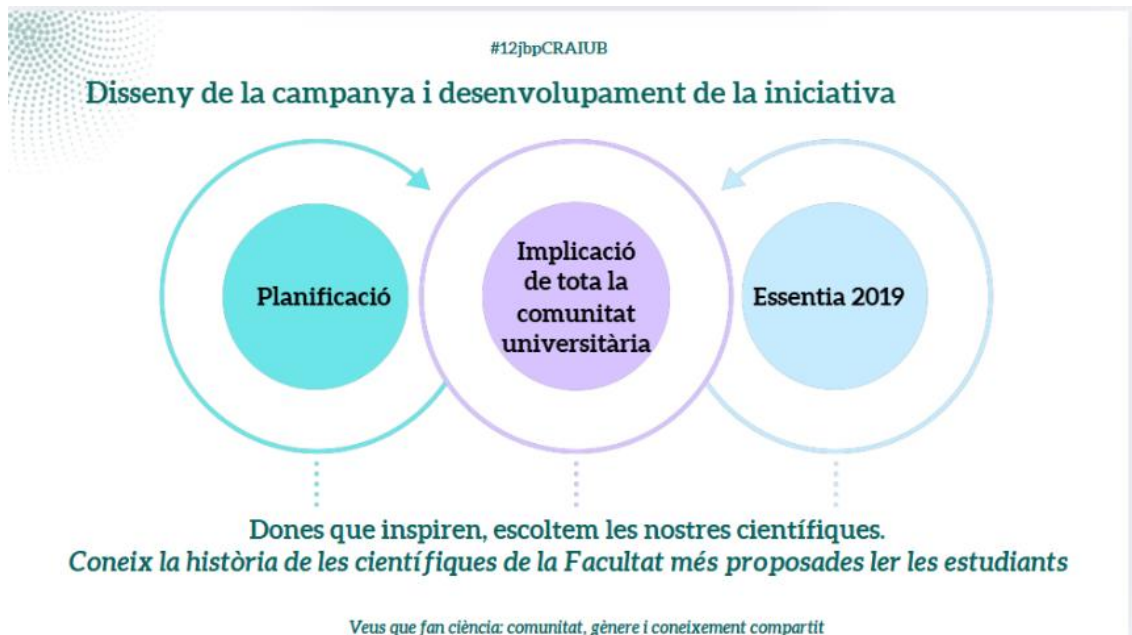
Imatge 2. Presentació: objectius de la campanya

Ens vam plantejar l'11F i el 8M com una oportunitat per realitzar activitats que impliquessin a tota la comunitat universitària amb l'objectiu de:

1. Crear comunitat / fer
2. Contribuir a la visibilització de les dones científiques (de la Facultat de Biologia)
3. Inspirar a l'estudiantat a través d'exemples reals i actuals

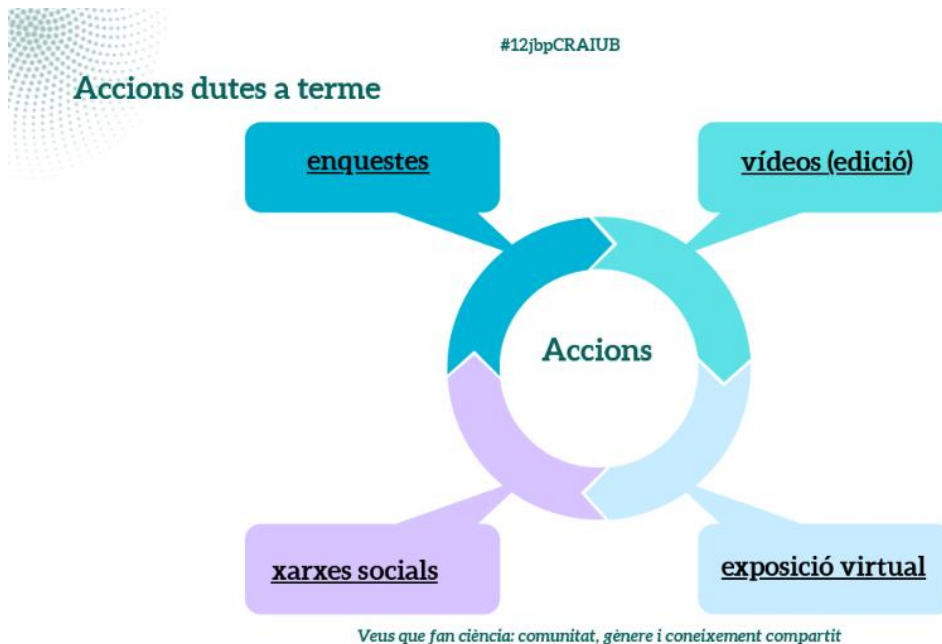
Imatge 3. Disseny de la campanya i desenvolupament de la iniciativa

Relacionat amb el disseny de la campanya destacaríem tres punts els quals creiem que han ajudat a l'èxit i a la repercussió (que considerem positiva) de les accions que vam dur a terme:

1. **Planificació:** vam començar a parlar d'aquesta idea a l'octubre del 2024. Això vol dir que vam estar 4-5 mesos treballant el tema (més les altres feines del nostre dia a dia). Vam pulir-ho amb tot l'equip i vam anat definint i perfilant la proposta.
2. També vam tenir en compte l'opinió d'altra gent (**obertura a la comunitat universitària**). Vam parlar de la idea als quatre estudiants que en aquell moment realitzaven la beca a la Biblioteca i també amb una professora membre de la Comissió d'Igualtat de la Facultat de Biologia. Converses informals però molt productives d'on van sorgir una idea que creiem que va ser un gran encert: **que fossin les estudiants qui proposessin els noms de les investigadores sobre les quals centràriem la nostra campanya**. Per una banda perquè volíem que la campanya interessés a la gent jove i per l'altra per evitar reaccions adverses entre el professorat (haver de donar explicacions de perquè escollíem una professora en particular i no a una altra).
3. En tot moment vam tenir en compte les línies estratègiques del **Pla Estratègic Essentia 2029**

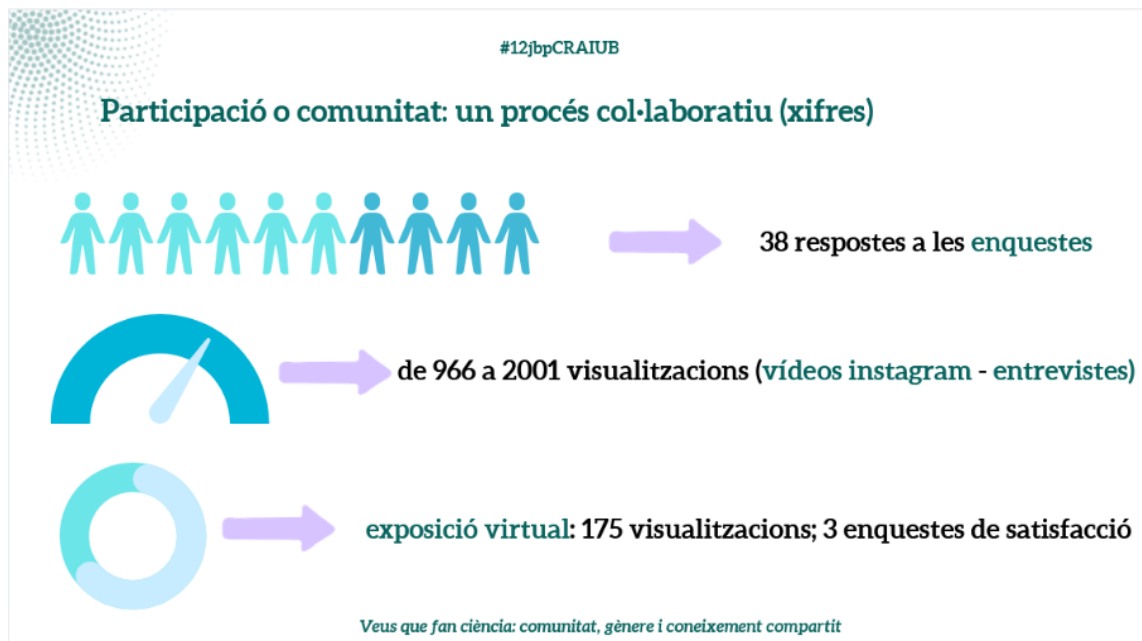
Imatge 4. Accions dutes a terme

Com veieu, a l'hora de desplegar la campanya, vam definir **quatre accions principals** que, més enllà del seu caràcter operatiu, van esdevenir també espais de relació i construcció de comunitat.

1. En primer lloc, l'**enquesta dirigida**. Una enquesta que incloïa informació sobre l'afiliació dels estudiants, però també dels noms de les professores que preferien i del perquè. I finalment també, una valoració de quines activitats preferien per celebrar les diades. Producte d'això vam descartar la Taula Rodona – tot i que potser la fem en anys vinents...
2. En segon lloc, vam dur a terme la **gravació i edició de les entrevistes**. En total, vam poder entrevistar sis investigadores de la facultat. Ens vam encarregar del guió, la gravació i sobretot de l'edició, que va ser tant laboriosa com gratificant. Vam transformar entrevistes més llargues en vídeos curts i àgils, pensats per circular bé a xarxes socials, amb subtítols, càions i un llenguatge audiovisual proper al públic jove.
3. La tercera acció va ser la **difusió a través d'Instagram**, on com veureu, la recepció va superar les nostres expectatives.
4. I finalment, vam elaborar una **exposició virtual**, on recollíem les trajectòries de les investigadores entrevistades, enriquides amb recursos bibliogràfics i documentals.

Imatge 5. Participació o comunitat: un procés col·laboratiu (xifres)

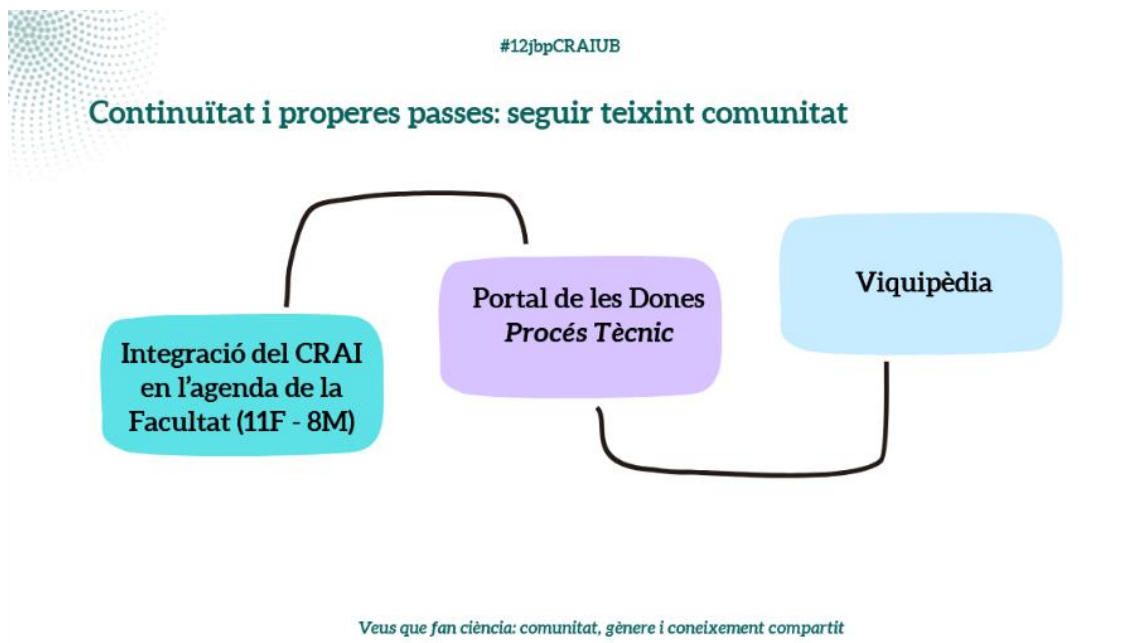
Sobre la participació, ja ho veieu. Pel què fa a l'enquesta una participació baixa, amb només **38 respostes** d'un total de més de **2.500 estudiants (un 1,52%)**. Tot i això, respecte altres iniciatives similars a la nostra biblioteca és una **xifra positiva**. La clau d'aquesta millora: la implicació directa dels **estudiants amb beca**, que van fer d'**intermediaris naturals entre la biblioteca i l'estudiantat**.

Pel què fa als vídeos: una bona acollida, ja ho veieu. Però més enllà de les dades, el que ens agradaria destacar és la relació que es va establir amb les investigadores. **Elles mateixes van expressar emoció i agraïment** per haver estat proposades per les alumnes. I tot plegat ha deixat una porta oberta a futures col·laboracions.

Finalment, l'exposició virtual: ja veieu que les xifres són baixes, però és l'exposició virtual més vista de l'història recent de la nostra biblioteca.

Tot plegat reforça una idea: **quan escoltem, quan impliquem, i quan donem veu, construïm comunitat**.

Imatge 6. Continuïtat i properes passes: seguir teixint comunitat

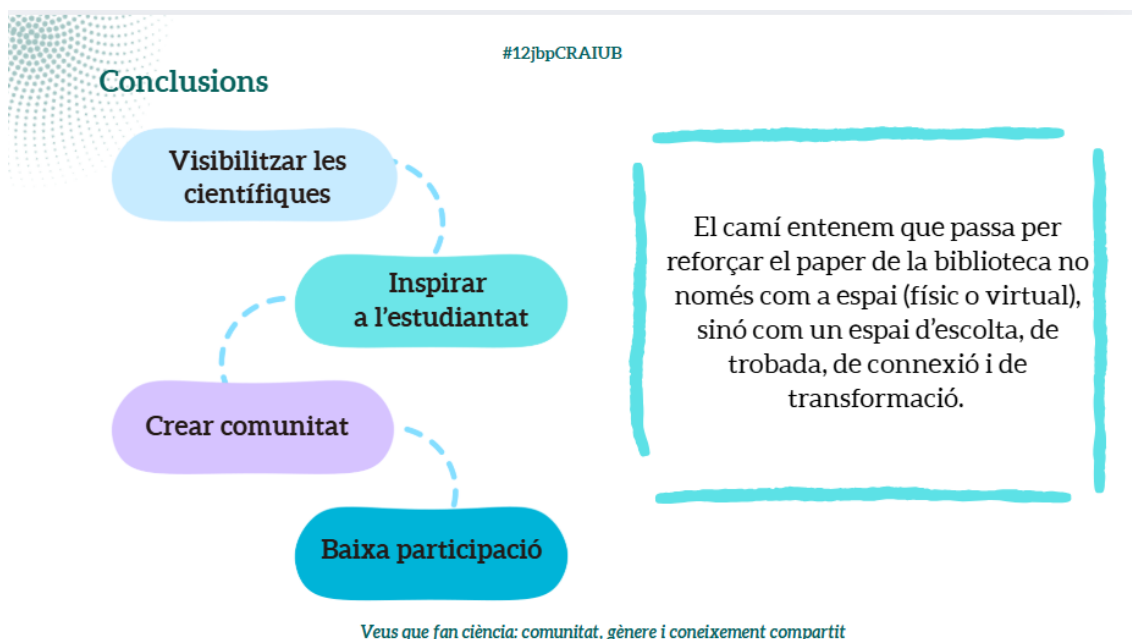
La bona rebuda de la campanya ens ha motivat a donar-li continuïtat. En primer lloc, **ens agradaria integrar aquesta línia de treball dins de l'agenda institucional** de la Facultat, especialment de cara a les commemoracions de l'11 de febrer i el 8 de març del curs vinent. Tenim l'oportunitat d'ampliar la participació estudiantil i de visibilitzar més dones investigadores.

També, a partir del treball amb la **Unitat de Procés Tècnic**, la qual, passada la campanya, es va posar en contacte amb nosaltres per convidar-nos a **enriquir el catàleg d'autoritats** amb noms de dones vinculades a la recerca i a la docència a la UB, una acció alineada amb l'objectiu 1.1 del Pla Estratègic del CRAI.

I finalment, voldríem fer una passa més: **impulsar la presència d'aquestes investigadores a la Viquipèdia**, facilitant així l'accés obert al coneixement i trencant silencis històrics sobre moltes carreres científiques femenines que han estat invisibilitzades.

En definitiva, **seguim teixint comunitat**, intentant construir un CRAI que no només dona accés a la informació, sinó que també escolta, connecta i transforma.

Imatge 7. Conclusions

I per acabar unes conclusions exprés. Creiem que la campanya va servir per:

1. **Visibilitzar** la carrera professional però també personal de sis científiques actuals de la Facultat
2. **Inspirar** (gràcies a exemples reals i aportacions sinceres i properes) a les estudiants sobre com superar reptes i adversitats que es poden trobar si fan carrera científica pel fet de ser dones
3. **Crear comunitat**: connectar el col·lectiu estudiantil amb les professores i investigadores
4. Per la nostra part nostra, creiem que encara tenim molt per fer i per aprendre. Hem de ser encara molt més **exigents** i veure que les xifres de **participació** - (enquestes alumnes) són encara prou **baixes**.

12a JORNADA de BONES
PRÀCTIQUES del CRAI
de la UB
#12jbpCRAIUB
Fem Comunitat

Moltes gràcies !

gemma.masdeu@ub.edu
jteran@ub.edu

16 de juliol de 2025

BREU INFORME DE LA INICIATIVA

“DONES QUE INSPIREN ESCOLTEM LES NOSTRES CIENTÍFIQUES”

Març de 2025

Gemma Masdeu i Canyelles

Joan Teran i Davant

PLANTEJAMENT I OBJECTIUS

El passat mes de novembre vam començar a treballar plantejant idees per a possibles activitats a dur a terme amb motiu de les **diades del 11 de febrer i del 8 de març**, respectivament el **Dia de la Dona i la Nena en la Ciència i Dia de les Dones Treballadores**.

Després de valorar diverses possibilitats, i descartar algunes idees es va decidir concentrar-nos en l'elaboració de vídeos-entrevistes amb dones investigadores de la facultat per parlar de les seves carreres científiques, a partir de les dificultats amb què s'han pogut trobar com a dones i el treball dut a terme per a superar aquestes dificultats. Pensàvem que fer això havia de servir per aconseguir els següents objectius:

- Inspirar a través de l'exemple a les estudiants de la Facultat – estudiants actuals, o estudiants futures
- Visibilitzar les vides científiques i professionals de dones de la nostra Facultat, alhora que també els problemes i dificultats - més o menys estructurals – amb què es troben les dones a l'hora de fer carrera científica, i en particular, a la Facultat de Biologia
- Estretar les relacions del CRAI Biblioteca amb professorat, personal de recerca i estudiants de la facultat, és a dir, amb bona part del gruix de la nostra base d'usuàries

QUÈ HEM FET?

1. Enquesta digital dirigida al col·lectiu d'estudiants
2. Preparació de les entrevistes i comunicació amb les professores proposades per les estudiants
3. Gravació i edició de les entrevistes
4. Publicació a xarxes
5. Exposició virtual
6. Selecció bibliogràfica

PARTICIPACIÓ DE LES ESTUDIANTS

L'[enquesta dirigida als estudiants](#) va tenir, com a resultat de participació, la recepció de **38 respostes** diferents. L'enquesta es va difondre a través de xarxes socials i presencialment a la biblioteca a través de codis QR situats en cartells penjats a les entrades de la facultat i parets de punts neuràlgics de la biblioteca, així com a les sales d'estudi.

Semblaria, a nivell quantitatiu, un resultat prou pobre, tenint en compte que la universitat té al voltant de 2.000 estudiants. A nivell qualitatiu, però, i tenint en compte altres moments de participació - normalment molt escassa - és una xifra prou significativa.

Aquí es pot veure un resum dels resultats de l'enquesta:

- [Resum dels resultats](#)
- [Presentació del resum dels resultats](#)

PUBLICACIÓ DELS VÍDEOS A INSTAGRAM

A partir de les respostes rebudes a l'enquesta, i amb les **8 professores que havien rebut més d'un vot**, vam dirigir-nos a elles per tal de concertar i realitzar les entrevistes.

Una d'elles no va poder respondre, i amb una altra primer per motius de salut i després per motius d'agenda, no va ser possible concretar una data per a l'entrevista.

Per aquest motiu **finalment van ser 6 les entrevistes que vam gravar primer i després editar, per finalment publicar a Instagram** en primera instància, i després també a altres xarxes socials.

En aquest informe ens centrem en l'**impacte a Instagram**, xarxa que ens ofereix les següents informacions:

- **Nous seguidors:** són **7 els nous seguidors** obtinguts directament de la **interacció directa** amb les publicacions de la campanya; però són **21 seguidors nous** el total aconseguit pel compte des del 26 de febrer fins el 17 de març.
- No podem saber quants seguidors vam aconseguir del 11 de febrer (primer dia del vídeo) fins el dia 26 (moment en què comencem el recompte) però la valoració és molt bona ja que per norma general costa molt obtenir nous seguidors.

	Publicacions 11F / 8M							Anteriors publicacions	
	Gemma	Meritxell	Neus	Creu	Estela	Núria	Totals	Una formació a l'Aula Magna de la Facultat	Jubilació de Montse Font
Visualitzacions	2,001	966	1522	1217	1170	1416	8292	490	1,131
Visualitzacions de no seguidors	52.1%	44.5%	48.1%	50.2%	51.4%	49.5%		8.6%	44.5%
Interaccions	102	30	62	36	44	42	316	45	69
Interaccions de no seguidors	22.6%		19%	22.2%	25.5%	19.6%		0%	8.7%
Agradaments	87	26	55	31	43	39	281	44	62
Comentaris	5	2	4	1	0	0	12	0	4
Comparticions	7	0	0	0	0	0	7	0	0
<i>Nous seguidors a través</i>	2		3	0	1	1	7	0	0

L'ENQUESTA DE L'EXPOSICIÓ VIRTUAL

L'Exposició Virtual “[Dones que inspiren, escoltem les nostres científiques](#)” feta pública amb motiu del 8 de març és també un fruit de les entrevistes realitzades.

Com totes les exposicions virtuals té un enllaç per fer la [valoració de l'enquesta](#).

VALORACIONS QUALITATIVES

Les investigadores participants han estat:

- Gemma Marfany
- Meritxell Aulinas
- Neus Carbó
- Creu Palacin
- Estela Illa
- Núria Bonada

Totes 6 han valorat molt positivament la iniciativa, han estat molt contentes i agraïdes d'haver pogut participar – fins i tot emocionades pel fet que les havien proposat les alumnes – i sobretot, ha contribuït a generar, i en alguns casos reforçar, un vincle interessant amb la biblioteca.

A banda d'elles, ens han arribat **múltiples valoracions positives** (fonamentalment de professores, estudiants i de companyes i companys d'altres biblioteques del CRAI) per diferents canals: correu electrònic i missatgeria de xarxes socials sobretot, però també per vies personals.

COL·LABORACIÓ INSTITUCIONAL

Ha estat molt significativa i positiva la interacció, a través d'aquesta campanya, amb la **Secretària de la Facultat i Vicedegana de Doctorat i Igualtat, Neus Carbó**, que a més va ser una de les investigadores més suggerides per les alumnes a l'enquesta.

I també amb una membre de la **Comissió d'Igualtat de la Facultat de Biologia, la professora Sílvia Bofill**, que ens els darrers anys havia estat participant de l'organització d'activitats al voltant del 8 de març, i que ha estat molt propositiva a l'hora de suggerir solucions a problemes que se'ns han plantejat en la planificació de la campanya.

VALORACIÓ GLOBAL I PROPERES PASSES

Creiem que **les accions dutes a terme han permès complir almenys dos dels objectius plantejats**: “incrementar la visibilització de les vides científiques i professionals de dones de la nostra facultat” i millorar “les relacions del CRAI Biblioteca amb professorat, personal de recerca i estudiants de la facultat”. Si a més, hem pogut inspirar, encara que sigui una mica, “a través de l'exemple a les estudiants de la Facultat – estudiants actuals, o estudiants futures”, això és una mica més difícil de valorar, però sí esperem haver-ho aconseguit.

Creiem que ara caldria fer una valoració més detinguda d'aquesta campanya, potser posant en comú idees amb la Comissió d'Igualtat de la Facultat, i valorar possibles actuacions a dur a terme durant aquest curs i durant el proper, i qui sap si, potser, de cara a la celebració de les diades de l'11 de febrer i el 8 de març del Curs Vinent.